

50601331 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ : ความเข้มแข็งของประชาชน / การจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

จรรยา ภูเลิศระกุล : ความเข้มแข็งของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เทศบาลตำบล
ลูกแก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ดร. สุธรรม รัตนโชติ. 204 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาศึกษาความเข้มแข็งของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เทศบาลตำบลลูกแก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยศึกษาจาก คร่าวเรือนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลลูกแก จำนวน 311 คร่าวเรือน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.8266 สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการบรรยาย ลักษณะข้อมูล และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสร้างตัวแบบความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ด้วยสมการการถดถอยเชิงเส้นตรงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความ เข้มแข็งของประชาชนโดยรวม, ด้านการร่วมกระทำ, ด้านการร่วมคิด และด้านการร่วมรู้สึก อยู่ในระดับมาก ส่วน ระดับความเข้มแข็งของประชาชนด้านความเป็นเจ้าของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่าระดับความเข้มแข็งของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนโดยรวม แตกต่างไปตามอายุ , ระดับ การศึกษา, ระดับความรู้เกี่ยวกับหลักการจัดการขยะมูลฝอย , ระดับรายได้รวมต่อเดือนของครัวเรือน , อาชีพหลัก ของครัวเรือน, ระยะเวลาการตั้งบ้านเรือน , การมีตำแหน่งในการบริหารองค์กรชุมชน , ความบ่อยครั้งในการร่วม กิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และ ความบ่อยครั้งในการร่วมกิจกรรมทางการเมืองใน ชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ $\alpha = 0.05$ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางใน การเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ 1) เทศบาลตำบลลูกแก ควรปรับวิธีคิดและวิธีการ ทำงานของบุคลากร ให้ เป็นผู้สนับสนุนและคอย ให้คำปรึกษาแก่ประชาชน แทนการใช้อำนาจสั่งการ 2) ผู้ขาย สินค้า ควรเรียกคืนซากผลิตภัณฑ์ที่เป็นของเสียอันตรายและบรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับไปใช้ใหม่ได้ รวมทั้งใช้ บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3) ชุมชนควรส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้และทักษะด้านการจัดการขยะมูล ฝอยอย่างสม่ำเสมอ 4) ชุมชนควรจัดประชาสังคม ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ 5) ผู้นำองค์กรชุมชนต่างๆ ควรเพิ่มบทบาทการเป็นผู้นำในการแก้ไขและพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม เพื่ อสร้าง กลไกในการดำเนินการแก้ไขและพัฒนาชุมชนด้วยตนเอง 6) ชุมชน และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ควร ประชาสัมพันธ์ระเบียบข้อบังคับด้านการจัดการขยะมูลฝอย ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างชัดเจน และ ครอบคลุม พื้นที่อย่างสม่ำเสมอ 7) ชุมชน, สถาบันการศึกษา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริม/ สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการใช้เทคโนโลยี เพื่อการคัดแยกและใช้ประโยชน์จากขยะ มูลฝอย และการจัดการขยะอันตราย หรือขยะที่เป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชน, ควรจัดหาถังคัดแยกขยะและรถจัดเก็บขยะมูลฝอย ให้เพียงพอ และ สนับสนุนการดำเนินงานของผู้คัดแยกขยะมูลฝอยรายย่อย และร้านรับซื้อของเก่า เพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน 8) ชุมชนควรริเริ่มจัด โครงการหรือกิจกรรมด้านการจัดการขยะมูล ฝอยชุมชนต่างๆ ด้วยตนเอง และควรสร้างบรรยากาศให้ประชาชนเกิดความร่วมมือร่วมใจอย่างสม่ำเสมอ

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

50601331 : MAJOR : PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT

KEY WORDS : PEOPLE EMPOWERMENT / SOLID WASTE MANAGEMENT

JIRAPUCH KOOLERTTRAKUL : A PEOPLE EMPOWERMENT OF COMMUNITY SOLID WASTE MANGEMENT OF TAMBON LUK KAE MUNICIPALITY, AMPHOE THA MAKHA, KANCHANABURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASST. PROF. SUDHAM RATTANACHOT, Ph. D., 204 pp.

This research had a purpose for studying the people empowerment of community solid waste management of Tambon Lukkae Municipality, Amphoe Tha Maka, Kanchanaburi Province. The data had been collected by using the questionnaire through 311 households. The reliability coefficient of questionnaire was 0.8266. The statistics were applied for describing the data including frequency, percent, mean, standard deviation, The hypotheses were tested by one way ANOVA and constructed the model of relationship between independent and dependent variable by multiple linear regression. The findings were the level of the people empowerment as a whole and in aspect physically, intellectually and emotionally involved were falling in high. However the aspect of sense of belonging was falling in moderate. In hypothesis testing it was found that the differences in the socio-economic statuses including ages, education, waste management knowledge, household income, occupation, period of settlement, the position of administration in community organization, frequency of participation in social activities, frequency of political involvement significantly affected the level of people empowerment at $\alpha = 0.05$. There were 8 recommendations for supplement the people empowerment of community solid waste management, These were 1) The Lukkae Tambol Municipality should give more important to improve the operation process pattern of staffs by changing the management role from commander to supporter or coaching the solid waste management projects and activities 2) The sellers of product should ask for the return of hazardous waste and the product packages which were able to reuse and recycle and might distribute the products that made from recycled materials or the natural resource materials 3) The Community should supplement for transmitting some knowledge on waste reduction, separation and utilization to people for making waste management conscious. 4) The Community should arrange people meeting and the related organizations in managing the community plan to make community process 5) The people who were administrators or committees of the community organizations should lead the other people solving the problems, developing the community environment and to build the improvement and development mechanism by themselves. 6) The Community and the related organizations should often make public relations on the rules and norms for being the criteria and penalty with people, clearly and thoroughly. 7) The Community, the educational institutes and the related factions should supplement the researches., providing the separate waste storage containers and the garbage truck, supplementing the operation of the junk shops in making the efficiency of solid waste separation. 8) The Community should prepare the projects and the activities in solid waste management by themselves and should build the atmosphere to provide people involvement.

Program of Pubiic and Private Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009
Student's signature .....
Thesis Advisor's signature .....